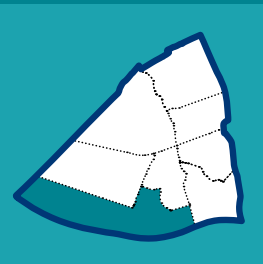

PARTICIPAPARTIE IN DE RIVIERZONE

December 2023

Gemeente Vlaardingen

INHOUD

Participatie in de Rivierzone en de Omgevingswet	3
Afwegen van belangen	3
Samen met bewoners	3
Participatie of inspraak?	3
Diverse rollen gemeente bij participatie en de omgevingswet	4
Participatieladder en de mate van invloed	4
Wat is er al gedaan aan participatie in de Rivierzone?	4
Trek samen op	5
<i>A. Ontwikkelaar als initiatiefnemer in de lead en de participatie</i>	6
Spelregels bij succesvolle participatie	6
Waarom moet het participatieverslag voldoen?	7
Aantrekkelijke werkvormen	8
Start formele inspraaktraject bij indienen plan	8
Tips voor een participatieproces met effect	8
<i>B. Gemeente in de lead en de participatie</i>	9
De gemeente als grondeigenaar besteedt werkzaamheden aan	9
Vinger aan de pols bij geselecteerde marktpartij	9
Wat is er beloofd en wat wordt er gedaan	10
Gemeente als grondeigenaar, initiatiefnemer en de mate van participatie	10
Tot slot	10
Bijlagen	11
Bijlage 1 Definities	11
Bijlage 2 Participatie of inspraak?	11
Bijlage 3 Participatieladder	12
Bijlage 4 Zienswijze, bezwaar en beroep	12

Participatie in de Rivierzone en de Omgevingswet

“Hoe is de omgeving betrokken bij het plan en welke resultaten heeft dit opgeleverd?”

Met de komst van de Omgevingswet is het opzetten en uitvoeren van een participatiebeleid verplicht. Participatie is daarbij een belangrijke pijler onder de Omgevingswet en moet op alle niveaus plaatsvinden: omgevingsvisie, programma, omgevingsplan, projectbesluit, omgevingsvergunning en omgevingsverordening (zie bijlage 1 voor meer achtergrondinformatie).

Participatie door initiatiefnemers (externe partijen) met een plan passend binnen het Omgevingsplan is weliswaar vrijwillig, maar bij een niet-passend plan, oftewel de Bopa¹, is participatie verplicht. Dit is door de gemeenteraad van Vlaardingen bepaald. Participatie is vormvrij: maar toetsingscriteria achteraf bepalen of er aan de eisen van de gemeente is voldaan.

Tijdig, dus in een vroeg stadium samenwerken vergroot de kwaliteit van de oplossingen en zorgt ervoor dat de verschillende perspectieven, kennis en creativiteit direct op tafel komt. Participatie vraagt om maatwerk, want elk plan is anders.

Afwegen van belangen

De Omgevingswet schrijft voor dat een initiatiefnemer bij een aanvraag van een Omgevingsvergunning moet aangeven of aan participatie is gedaan, zo ja, hoe dat is gedaan en hoe de uitkomsten zijn verwerkt in de aanvraag. Oftewel hoe is de omgeving betrokken bij het plan en welke resultaten dit heeft opgeleverd? De resultaten van het participatietraject stelt de gemeente Vlaardingen in staat om een belangenafweging te maken.

Zowel de voor- en de tegengeluiden moeten daarom goed in beeld zijn. Dit gedachtegoed vormt de basis voor een actief participatiebeleid in de gemeente Vlaardingen.

Samen met bewoners

Eind 2021 is in Vlaardingen de uitvoeringsnota Participatienota (QuickScan en Programmavoorstel) vastgesteld met als belangrijkste uitgangspunt dat de gemeente **niet voor maar met** inwoners het beleid wil vormgeven. Een leidraad voor participatie met stakeholders is in 2022-2023 door de gemeente gemaakt.

In de Rivierzone gaan de verschillende participatierollen van de gemeente verder gezien de omvang van de gebiedsontwikkeling waar de gemeente verschillende rollen vervult als initiatiefnemer, begeleider en als toetsers.

¹ Buitenplanse omgevingsplan activiteiten

Diverse rollen gemeente bij participatie en de omgevingswet

De gemeente heeft verschillende rollen bij invoering van de Omgevingswet. Ze is het **eerste aanspreekpunt** voor initiatiefnemers met complexe plannen voor de fysieke leefomgeving (omgevingstafel) en kan meedenken.

De gemeente is ook **verantwoordelijk voor het opstellen van de Omgevingsvisie** en een **Omgevingsplan**. Daarnaast kan de gemeente zelf initiatieven realiseren bijvoorbeeld in de openbare ruimte. De gemeente kan als belanghebbende meedoen

met initiatieven van anderen, waarbij zij de rol heeft om het **algemeen belang te bewaken**. De gemeente heeft daarnaast een toetsende rol bij de aanvragen voor omgevingsvergunningen én of de initiatiefnemer het participatietraject in Vlaardingen zorgvuldig heeft doorlopen. Als eindbeslissers bepaalt de gemeente of een initiatief daadwerkelijk doorgaat. Ze maakt duidelijk hoe de verschillende belangen zijn gewogen en hakt waar nodig knopen door en neemt een besluit.

Participatieladder en de mate van invloed

De participatieladder loopt van informeren (informatie zenden), mening geven (raadplegen), adviseren tot en met samen doen (co-creatie). Diverse vormen van interactie kunnen in het proces tegelijkertijd plaatsvinden.

Wat is er al gedaan aan participatie in de Rivierzone?

In de Rivierzone is sinds 2020 ervaring opgedaan met het opstellen van een Gebiedsvisie Rivierzone Vlaardingen; in cocreatie is gewerkt aan een toetsingskader voor de ontwikkelingen (augustus 2022). Bij het opstellen van de Milieueffectrapportage (Mer) is gewerkt aan het vaststellen van de kaders om in een latere fase verder te worden uitgewerkt.

Ook het ontwerp voor een hoogwateroplossing voor de Koningin Wilhelminahaven en de Buitenhaven in voorjaar 2023 is in co-creatie opgesteld.

De eerste informatiemarkt over de Rivierzone vond plaats op 9 maart 2022 in het voormalige hoofdgebouw van Unilever. De tweede informatiemarkt vond plaats op 16 februari 2023 in het Deltahotel waar de plannen voor de Rivierzone werden gepresenteerd en bezoekers de ruimte kregen om hun reacties te geven. Voor de gebiedsontwikkelingen in District U betreft Ontwikkelaar ALV/Inspire met zijn buurtpanelgesprekken omwonenden in een vroeg stadium. Hierbij is ook een vertegenwoordiger van de gemeente betrokken.

Trek samen op

Samenwerking tussen gemeente en ontwikkelaars (grondeigenaren) rond diverse thema's als groen, voorzieningen, wonen, parkeer en vervoer en bijvoorbeeld programma-onderdelen (denk aan kunst & cultuur, gezondheid, horeca en ambachtelijke maakindustrie) kan er voor zorgen dat er in korte tijd diverse onderwerpen de revue passeren waarbij omwonenden, toekomstige bewoners, ondernemers en experts elkaar ontmoeten tijdens inspiratie-bijeenkomsten.

Het voorkomt dat dezelfde omwonenden overvraagd worden, zorg voor onafhankelijke verslaglegging (zie hieronder tips voor participatieverslag). Dilemma's die tijdens de bijeenkomsten op tafel komen kunnen in kleinere werkgroepen worden uitgewerkt (experts en belanghebbenden zoals omwonenden) en eventueel later de voorstellen ook via online-enquêtes worden getoetst. Daarmee worden vaak andere doelgroepen bereikt.

A. Ontwikkelaar als initiatiefnemer in de lead en de participatie

“Externe partijen zijn zelf verantwoordelijk voor het communicatie- en participatieproces. De gemeente heeft hier een toetsende rol.”

Is of komt de grondpositie in handen van externe partijen, zoals in de Rivierzone deels het geval is, zijn deze partijen zelf verantwoordelijk voor het communicatie- en participatieproces. De gemeente heeft hier een toetsende rol.

Dit geldt ook voor partijen als woningcorporatie Samenwerking, Waterweg Wonen en andere partijen zoals onderwijsinstellingen, zorgverleners of bedrijven, die een kavel grond in eigendom krijgen en hier zelf initiatief nemen om in eigen beheer hun huisvesting te realiseren. Uitgangspunt is ook hier dat de participatie in een zo vroeg mogelijk stadium begint met ruimte om het beste plan te maken voor de buurt. Denk aan principes als wat is er nog meer nodig? Ophalen en toetsen van informatie, inzicht krijgen waar het schuurt, wat zijn de dilemma's, wat zijn de mogelijke alternatieven en keuzes uitwerken en waar nodig het plan aanpassen. Dit geldt voor zowel ontwikkelaars die lang geleden dan wel recent een grondpositie hebben gekregen.

**Mate van invloed op de participatieladder:
informereren, adviseren en co-creatie**

Spelregels bij succesvolle participatie

Voor alle initiatieven geldt

Voor een succesvol proces van participatie in de Rivierzone zijn de volgende stappen aan te raden:

1. **Maak het communicatieplan een onderdeel van het participatieproces**
2. **Inzicht in kansen, (on)mogelijkheden, dilemma's en oplossingen**
3. **Wat is er verwerkt in het uiteindelijke plan en wat niet + achtergronden**
4. **Zorg voor een apart budget om het geheel professioneel te laten verlopen**
5. **Zorg dat afspraken worden nagekomen**
6. **Geef vooraf de kaders aan wat wel en niet kan**

Waarom moet het participatieverslag voldoen?

Onder de Omgevingswet wordt bij het indienen van een vergunningsaanvraag verplicht om aan te geven of aan participatie is gedaan. Dit kan worden verantwoord door een participatieverslag. Er bestaat geen uniform toetsingsformulier waar een participatieverslag aan dient te voldoen. De gemeente Vlaardingen hanteert de volgende 5 onderdelen om te toetsen of er sprake is van een toereikend participatieverslag:

1. **Context van het proces: waarom/waarover/waar wordt geparticipeerd? Wat kunnen de consequenties zijn van het initiatief op de omgeving?**
2. **Betrokkenen: wie doen er mee? Waarom zijn de participanten betrokken en wie zijn er daadwerkelijk bereikt?**
3. **Vorm: hoe is er geparticipeerd? Welke ruimte is er daadwerkelijk geboden: meebeslissen/informeren/consuleren?**
4. **Resultaten: wat heeft de participatie opgeleverd? Wat was de inbreng van de deelnemers? Wat is er met de participatie gedaan in de planvorming?**

In het verslag bij een ontwerp- en bouwinitiatief is het van belang aandacht te besteden aan de volgende vragen:

- Wat heb je aan publiciteit/pr gedaan om mensen te betrekken? (+ *inzicht hoeveel zijn er gekomen en waar komen ze vandaan?*)
- Welke bijeenkomst is geweest en welke vervolgbijeenkomsten komen er nog?
- Op welke manier is het initiatief aangepast + achtergronden
- Welke onderzoeken zijn er nodig om het bouwplan verder te onderbouwen
- Welke andere wensen uit de omgeving kunnen een plek krijgen in het initiatief en welke niet?
- Hoe zal de omgeving worden betrokken als het plan wordt gerealiseerd?
- Waar kunnen omwonenden en stakeholders uit het gebied terecht met vragen?

Aantrekkelijke werkvormen

Bij bijeenkomsten, georganiseerd door ontwikkelaars, kan de gemeente adviseren over de diverse werkvormen. Denk aan:

- workshops over deelaspecten van het plan
- enquêtes over specifieke thema's
- expertmeetings met stakeholders en deskundigen
- buurtBBQ met informatieavond/middag (maak het leuk en aantrekkelijk)
- bezoek aan eerder gerealiseerde projecten

De gemeente denkt hierin mee met de ontwikkelaar en stuurt de participatie en communicatie bij waar dat nodig is. Bij de bijeenkomsten is vaak ook een vertegenwoordiger van de gemeente aanwezig, zoals de projectleider om als waarnemer te ervaren hoe het participatieproces verloopt en vragen te beantwoorden over bijvoorbeeld de openbare ruimte rondom de ontwikkeling. Daarnaast kan de projectleider in samenwerking met team communicatie van de gemeente, adviseren over de diverse werkvormen. De resultaten uit de eerste bijeenkomsten kunnen een vervolg krijgen bij de verdere uitwerking van het plan.

Start formele inspraaktraject bij indienen plan

Heeft de initiatiefnemer de aanvraag ingediend, publiceert de gemeente deze vervolgens. Dit is het begin van het formele inspraaktraject waarbij de gemeente de communicatie formeel overneemt tot en met het moment dat het besluit onherroepelijk is voor de ingediende aanvraag. Bij de besluitvorming maakt de gemeente een belangenafweging waarbij participatie ook meegewogen wordt.

Tips voor een participatieproces met effect

- Maak een (Stakeholders) analyse en breng de belanghebbenden in beeld
- Welke communicatiemiddelen zet je in?
- Organiseer bijeenkomsten met en voor bewoners het liefst in de avonden
- Verspreid huis-aan-huis een aantrekkelijk vormgegeven flyer
- Plaats berichten via Facebook in een straal van 500 meter voor meer deelnemers
- Maak gebruik van de bestaande buurtapp of ontwikkel een eigen app
- Denk in oplossingen in plaats van bezwaren
- Bepaal vooraf de speelruimte: wat zijn eisen, wat zijn wensen en wat is de vrije ruimte
- Maak een verslag met de belangrijkste aandachtspunten, geef aan wat je ermee gedaan hebt
- Behalve plenaire bijeenkomsten ook complexe thema's uitdiepen met creatieve werkvormen
- Verken complexe thema's met experts en betrek omwonenden/ondernemers erbij
- Bezoek met experts/professionals en omwonenden voorbeeldprojecten voor meer inzicht
- Integraal denken en meenemen in de uitgangspunten: Wat is goed voor de wijk. En krijgen we met onze plannen een toekomstbestendige buurt waar het fijn leven is?

B. Gemeente in de lead en de participatie

De gemeente als grondeigenaar besteedt werkzaamheden aan

Om het gebied van de Rivierzone Vlaardingen voor de toekomst gereed te maken zijn een aantal ingrijpende werkzaamheden nodig, zoals het opnieuw ontwerpen en realiseren van de openbare ruimte en het verhogen van de kaden. Door deze werkzaamheden aan te besteden, kan de gemeente profiteren van schaalvoordelen, kennis en innovatie oplossingen bij de bedrijven en lagere uitvoeringskosten.

De ontwikkeling van de openbare ruimte heeft een grote impact op de omgeving. Door communicatie en participatie in de aanbesteding mee te nemen, kan de gemeente direct sturen op deze onderwerpen.

De gemeente kan eisen stellen aan bijvoorbeeld de communicatiemethode, overlegfrequenties en welke stakeholders benaderd moeten worden. De gemeente kan daarnaast ook communicatie en participatie als kerncompetentie in de aanbesteding als eis meenemen. Hiermee toont een marktpartij aan dat zij over voldoende bekwaamheden beschikken om de huidige aanbesteding uit te voeren en doen dit door referentieprojecten.

Tot slot kan de gemeente de communicatie en participatie uitvragen als sub-gunningscriteria (criterium voor laagste prijs en of minimumkwaliteitseisen aangevuld met participatie). Inschrijvers worden zo geprikkeld om vroegtijdig na te denken over o.a. de communicatiemiddelen, welke doelgroepen ze willen bereiken, wat hun doelen zijn en welke mijlpalen ze daarbij onderscheiden. Door de inschrijvers op de sub-gunningscriteria te laten scoren biedt het de inschrijvers ruimte om zich te onderscheiden van anderen. Voordeel is dat er bedrijven worden geselecteerd die daadwerkelijk oog hebben voor kansen, dilemma's en alternatieve oplossingsrichtingen die zijn aangedragen vanuit omwonenden of andere stakeholders en deze aanpak verwerken in hun inschrijving. Deze werkwijze zorgt ervoor dat stakeholders uit het gebied vanaf het allereerste stadium betrokken worden bij de herinrichting van de openbare ruimte.

Vinger aan de pols bij geselecteerde marktpartij

Bij de uitvoering van het communicatie- en participatieproces denkt de gemeente mee, toetst en scherpt aan waar dat nodig is. Dit is zowel op het niveau van de werkvormen, presentaties, publieksuitingen, pers en publiciteit als ook het uitnodigingsbeleid. De projectleider in de Rivierzone werkt hiervoor intensief samen met de geselecteerde marktpartij en krijgt waar nodig ondersteuning van de communicatieafdeling van de gemeente.

“Door communicatie en participatie in de aanbesteding mee te nemen, kan de gemeente hier direct op sturen.”

Wat is er beloofd en wat wordt er gedaan

Om als Rivierzone Vlaardingen een vinger aan de pols te houden bij het uitbesteden van de werkzaamheden is het van belang om te controleren van wat er is beloofd door de geselecteerde marktpartij ook daadwerkelijk wordt gedaan. Een middel hiervoor is de maandelijkse rapportage naar de projectleider van de gemeente als opdrachtgever. De projectleider controleert en stuurt waar nodig zaken op tijd bij.

Mate van invloed op de participatieladder: informeren, raadplegen en adviseren.

Gemeente als grondeigenaar, initiatiefnemer en de mate van participatie

Op het moment dat de gemeente in de Rivierzone geen externe bureaus uitnodigt, maar zelf aan de slag gaat met onderwerpen als het ontwerp en aanleg van een park, speeltuin of het verleggen van een weg gaat het over onderwerpen die de stakeholders als omwonenden direct raken. Hoe kijken omwonenden tegen het onderwerp aan? Hoe kan de gemeente micro en het algemeen belang in balans krijgen en houden? Denk aan het schoolplein dat 's avonds en in het weekend ook open is voor de kinderen uit de buurt. Wat zijn de eventuele bezwaren, wat de (gedeelde) belangen, welke kansen liggen er en wie zijn de mogelijke trekkers van de oplossingsrichting?

Ook dit model vraagt om een actieve vorm van participatie en gaat verder dan alleen adviseren over een uitgewerkt scenario's. Bij dit type projecten met impact op de leefbaar-

heid, is samenwerking tussen gemeente, burgers en instellingen in een vroeg stadium van belang. Openheid, gelijkwaardigheid en transparantie zijn hierbij belangrijke ingrediënten. Instellingen als Minters en Senioren Welzijn kunnen hierin een verbindende rol spelen.

Mate van invloed op de participatie ladder: van informeren, adviseren tot co-creaties

Voor de gemeente in de Rivierzone Vlaardingen die de werkzaamheden uitbesteedt of zelf uitvoert zijn de spelregels voor initiatieven als waar een participatieverslag aan moet voldoen hetzelfde als voor de externe ontwikkelaars (zie pagina 8). Ook voor de werkvormen (pagina 8) gelden dezelfde uitgangspunten. En om de overlast te beperken tijdens de bouwwerkzaamheden geldt ook hier dat de communicatie tussen de gemeente, de bouwer en omwonenden en ondernemers van groot belang is. Denk aan op tijd informeren over de voortgang van de werkzaamheden, waar nodig te betrekken bij onderdelen van de uitvoering en waar omwonenden en ondernemers met hun vragen en klachten terecht kunnen.

Mate van invloed op de participatieladder: informeren en raadplegen

Tot slot

Ook bij de gemeentelijke visies, ontwerpen, aanbestedingen of zaken die de gemeente zelf uitvoert is het devies investeren in de voorkant van het proces loont en draagt bij aan een betere kwaliteit van het ontwerp en legt in een vroeg stadium dilemma's op tafel.

Bijlagen

Bijlage 1

Definities omgevingsvisie, omgevingsplan en omgevingsvergunning

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is de langetermijnvisie (ambities en beleidsdoelen) op hoofdlijnen van de gemeente over de fysieke leefomgeving in de gemeente. De gemeente stelt 1 omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast. De Omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de fysieke leefomgeving, zoals ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur, gezondheid, veiligheid en cultureel erfgoed. De omgevingsvisie is de opvolger van de ruimtelijke structuurvisie en vervangt verder alle strategische beleidsinstrumenten die over de fysieke leefomgeving gaan, zoals het milieubeleidsplan, strategische gedeelte van het waterplan, verkeers- en vervoerplan en delen van het natuurbeleidsplan. Gemeenten moeten op 1 januari 2027 hun omgevingsvisie hebben vastgesteld.

Bijlage 2

Participatie of inspraak?

Participatie is het in een vroegtijdig stadium betrekken van stakeholders (belanghebbende burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden, zoals hulpdiensten) in het gebied bij het proces van besluitvorming onder meer de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van (gemeentelijk) beleid, plannen of projecten. Het gaat daarbij om het bieden van de mogelijkheid aan stakeholders om

Omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving. Het omgevingsplan kan worden gezien als de opvolger van het bestemmingsplan. Iedere gemeente heeft 1 omgevingsplan onder de Omgevingswet. Een Omgevingsplan regelt veel zaken binnen de gemeente. Hierin staan bijvoorbeeld regels over functies, milieu, natuur, cultureel erfgoed en bomen. De basis voor het omgevingsplan is de omgevingsvisie.

Omgevingsvergunning

Voor activiteiten zoals bouwen is vaak een omgevingsvergunning nodig. Door het aanvragen van een omgevingsvergunning kunnen burgers, bedrijven en overheden toestemming krijgen om één of meer activiteiten in de fysieke leefomgeving uit te voeren.

hieraan actief deel te nemen en zo invloed uit te oefenen op hun leefomgeving. De meest voorkomende **middelen voor inspraak en rechtsbescherming** zijn inspraak, zienswijzen, bezwaar en beroep. Inspraak biedt burgers de gelegenheid om te reageren op een beleidsvoornemen dat al is uitgewerkt (dus op een ontwerpbesluit of een besluit). Inspraak is daarmee een beperkte vorm van participatie.

“Het omgevingsplan kan worden gezien als de opvolger van het bestemmingsplan.”

Bijlage 3

Participatieladder en de mate van invloed voor directe herkenning

De participatieladder loopt van informeren (informatie zenden), mening geven (raadplegen), adviseren tot en met samen doen (co-creatie). Diverse vormen van interactie kunnen in het proces tegelijkertijd plaatsvinden.

Informeren: de initiatiefnemer houdt de belanghebbenden op de hoogte van het verloop van het project. Er is geen ruimte voor beïnvloeding. Deze vorm is relevant voor elk omgevingsproces en is het minimumniveau van de participatie

Raadplegen: de initiatiefnemer is in contact met alle belanghebbenden. De betrokken partijen geven hun mening en delen standpunten. De initiatiefnemer maakt hierin keuzes en koppelt deze terug.

Bijlage 4

Wat is de betekenis van zienswijze, bezwaar en beroep

Er zijn diverse wettelijke mogelijkheden om te reageren op voorgenomen besluiten en beleid van de gemeente, voordat daarover een definitief besluit wordt genomen. Inspraak en rechtsbescherming voor besluiten op grond van de Omgevingswet verlopen volgens de procedures van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Adviseren: De meest betrokken partijen geven in een open gesprek adviezen. Dat kan zijn in een expertmeeting, tijdens workshops waarbij professionals, omwonenden en of ondernemers uit het gebied samen onderwerpen uitdiepen. De initiatiefnemer maakt keuzes over de invulling van het plan, koppelt terug, onderbouwt zijn keuzes en laat zien hoe die in het plan zijn verwerkt.

Co-creatie: In een dialoog worden plannen gemaakt en uitgewerkt. Iedereen kan kennis, kunde en netwerk inbrengen. De initiatiefnemer bewaakt het publieke belang. Deze laatste vorm van participatie is vruchtbaar voor het maken van het beste plan (Omgevingsvisie) voor meer draagvlak en voor het opsplitsen in de verschillende fasen (input voor het Programma en Omgevingsplan).

Korte procedure

Bezwaar, bij een korte procedure titel 4.1 Awb

De mogelijkheid tot het indienen van bezwaar (bij het bevoegd gezag dat het besluit heeft genomen) komt enkel voor in de korte procedure. Een bezwaar is een wettelijke mogelijkheid om een reactie in te dienen nadat een definitief besluit is genomen door de gemeente. Zijn betrokkenen het niet eens

met een besluit van de gemeente dan kan men in bezwaar gaan. De gemeente kijkt naar het bezwaar en bepaalt of het bezwaar leidt tot aanpassing of intrekking (heroverweging) van het eerder genomen besluit. Mocht men het niet eens zijn met de beslissing op dat bezwaar, staat de gang naar de rechtbank (beroep) open en eventueel vervolgens naar de Raad van State (Afdeling bestuursrechtspraak) (hoger beroep).

Beroep, bij een korte procedure

Wanneer de indiener het niet eens is met het besluit van de gemeente op het bezwaar, staat de mogelijkheid van beroep bij de rechtbank open. In een beroepsprocedure geeft de rechter een oordeel over een besluit van het bevoegd gezag. Bij de meeste besluiten is beroep in eerste instantie bij de rechtbank mogelijk. Daarna kan degene die in beroep is gegaan, nog eenmaal in hoger beroep gaan bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Beroep tegen het omgevingsplan is mogelijk en is geregeld in bijlage 2, artikel 2, van de Awb.

Uitgebreide procedure

Zienswijze, bij uitgebreide procedure, titel 3.4 Awb

In de uitgebreide procedure, stelt het bevoegd gezag (gemeente, provincie of waterschap) een ontwerpbesluit op. Daarin staat dat de gemeente van plan is een besluit te nemen. Over dit voorgenomen besluit kunnen burgers reacties (zienswijzen) inbrengen. De gemeente als het bevoegd gezag moet daarna het definitieve besluit motiveren en ingaan op de reacties waarom ze er wel of niets mee zullen doen.

Iedereen die wat wil zeggen over het ontwerpbesluit, kan zienswijzen indienen. De zienswijzemogelijkheid vervangt de mogelijkheid tot bezwaar. De zienswijzemogelijkheid heeft namelijk - net als bezwaar - het doel het bevoegd gezag te vragen het (voorgenomen) besluit te heroverwegen. (3.4 Awb; Uniforme openbare voorbereidingsprocedure)

Beroep bij uitgebreide procedure

Na het definitieve besluit (vaststelling) van het bevoegd gezag staat beroep bij de rechtbank open en eventueel hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Voorlopige voorziening

Als bezwaar is ingediend of beroep is ingesteld, kan de indiener bij de rechter om een voorlopige voorziening vragen. Dit is een tijdelijke maatregel die meestal de inwerkingtreding van een bepaald besluit tegenhoudt (schorst). Dat is om te voorkomen dat er een onomkeerbare situatie ontstaat. De rechter beoordeelt of het verzoek om een voorlopige voorziening terecht is en besluit de rechter om de zaak tegen te houden treedt het besluit nog niet in werking. Dat geldt alleen voor een omgevingsvergunning met onomkeerbare gevolgen.

De indiener van het verzoekschrift moet het binnen een bepaalde termijn hebben ingediend.